

Déli Hírlap

Felelős szerkesztő: VUCHETICH ENDRE DE
Helyfoglalás és hirdetés: Timisoara, Piața Sf. Gheorghe
Helyfoglalás (4) 4. Telefonszám: Reggel 8-10 óráig 233,
napközli 10 vagy 2-42. Egyes szám ára: 4 lei, Bukarestben 5 lei,
Magyarországon 20 fillér, Ausztriában 20 garas, Jugoszláviában
8 dinár, Csehszlovákiában 1 Kč. Hirdetéseket díjazás szabja.

GAZDASÁGPOLITIKAI
NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DE

Előfizetési árak: Temesvári és vidéken bérbehozás
havi 60 lei, negyedévre 160 lei, félévre 300 lei, egész évre
500 lei. — Külföldön havi 90 lei, negyedévre 230 lei,
félévre 450 lei, egész évre 900 lei, postai kézbesítéssel együtt.
A havi ártól eltérő és nyugdíjra 20% kedvezményt élveznek.

1928 / SZOMBAT / MÁRCIUS 10

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, IV. ÉVF. / 57. SZÁM

A mesék

birodalmába tartozik mindaz, amit a világháború összeírta és összebe-szélnek. A világháború felzaklatta a kedélyeket, a vér, mely hosszú éveken keresztül elborította az agyakat, ma is megfontja még az emberek gondolkodását és az elméket többlet foglalkoztatja az új háború lehetőségének sokszervi borzalma, mint a béke áldásainak gyönyörűsége. Szemfényvesztés a sok egyezmény, szerződés és békekarat hangoztatása, szemfényvesztés maga a népszövetségi intézmény is, amely képtelen sokkal kisebb konfliktusokat megakadályozni, nem háborúknak gátat vetni. Fiatal még a Népszövetség és olyan lassan kullog az események nyomában, mintha agykor gyengeségben szenvedne. Esetleges háborus konfliktusnál talán sikerülne elérnie a békétárgyalások zöld asztalához, amikor a háborusok felek már leszámítolják a véres küzdelem eredményét. A két veszekedő fél közé odaállani és az összecsapást lehetetlenné tenni, a béke-tés szerepét jól eljátszani, a felesleges vérontást elkerülni, az embermésziárlást megakadályozni, mai összetételében és mai nehézkes működése mellett teljességgel kizárt dolog. És valóban humoros fel is tételni, hogy komoly időkben meg tudná állani helyét, hisz a hatalmak egy tekintélyes része hiányzik belőle, a másik része pedig szembenáll egymással. Annak idején a szerencsétlen emlékeztető Wilson arról álmodozott, hogy a Népszövetség a világ ítélőszéke lesz, mely valamennyi nemzet és valamennyi állam felett állva fog igazságot osztani. Megfeledezett róla a naiv idealista, hogy a Népszövetség bírját az egyes nemzetek képviselőiből kell összeállítani és ezek nem tudnak a saját külön nemzeti szempontjaikon felülemelkedni, hanem itt is ezeknek igyekeznek majd érvényt szerezni. Már megalakulásakor megmutatkozott, hogy a népszövetségi tagok két nagy táborra szakadnak: a győzők és legyőzöttek táborára és ezeket át-hidalhatatlan szakadék választja el. A szakadékot még mélyítette, hogy az egyes államok között hatalmi kérdésekben rivalizálás fejlődött ki, amely természetesen a népszövetségi tárgyalásokban is érezteti hatását. Olaszország szemben áll Jugoszláviával, Franciaországgal, Ausztriával, Németország Lengyelországgal és Franciaországgal, a kisántant Magyarországgal, Anglia a splendifer isolation mögé bujtatja gazdasági érdekeit, Amerika, mely szülője volt a Népszövetségnek, kitagadta gyermekét, mely-

ről nem akar tudni, Oroszország... Nem kell folytatni. A Népszövetség azon célokhoz képest, amelyek miatt életre hívták, komolytalan egyesüléssé degradálódott, mely hivatását nem képes teljesíteni. A békeszerződések által lefegyverzésre kötelezett

államokon kívül mindenütt fegyverkezést látunk. Valószínűleg nem a béke érdekében. Amerika horribilis összegeket fordít tengeri haderejének kiegészítésére és amikor a béke veszélyeztetésére figyelmeztették, az volt a cinikus válasz, hogy akkor mond le a

tengeri fegyverkezésről, ha az angol bankárok sem őriztetik többé trezorjaikat. Anglia viszonzválasza? Félmillió fontot szavazott meg légi haderejének fejlesztésére, amint mai táviratok jelentik. Világbéke? Népszövetség? Szemfényvesztés...

Magyar panasz

Magyarok a kisajátított föld után is fizetnek adót — Vizsgálat a temesvári adókiivetések miatt

Temesvár, márc. 9.

Nedeanu temesvári pénzügyigazgató kiméletlen adókivetési módszere ellen mint ismeretes, úgy a Magyar Párt temesi tagozata, mint pedig a sváb-német népközösség panaszt emelt a pénzügyminiszternél. A panasz folytán a pénzügyminiszterium a helyzet megvizsgálására Temesvárra küldötte Vasilescu Florea pénzügyi vezérfelügyelőt. A vezérfelügyelő tegnap Temesvárra érkezett és közölte Muth Gáspár dr. lal, hogy fogadja a különböző temesvári érdekképviseleteket az ideai adókiivetésekkel kapcsolatos panaszok ismertetésére. Délután négy órakor küldöttség jelent meg a vezérfelügyelő előtt és a Magyar Párt temestoron-táli tagozata részéről Veterany Viktor dr. elnök és Osztie Andor főtitkár, a sváb-német népközösség részéről Muth Gáspár dr. elnök és Kräuter Ferenc dr. képviselő, a temesvári kereskedők egyesületének nevében Kabs Armán, az iparos-szindikátus részéről Malz József, a háztulajdonosok megbízásából pedig Klein Jaques tanár és Schiller Ervin voltak a deputáció tagjai. A küldöttség nevében Kräuter Ferenc dr. képviselő ismertetette a vezérfelügyelő előtt az adókiivetésekkel kapcsolatos sérelmeket. Kifejtette, hogy a temesvári pénzügyigazgatóság körzetében, úgy Temesvárott, mint a megyében szinte statáriális módon folynak az adókiivetések. Az adóalap megállapítása teljesen önkényes.

Hangsúlyozta, hogy a házadók kivétel-sénél a bizottságok nem veszik figyelembe sem a bérleti szerződéseket, sem a lakbér összegszerűségének igazolására szolgáló lakbérkönyvecskéket, hanem ezzel szemben a bizottság tagjai a tényleges házbér helyett önkényes értékelés alapján jóval nagyobb összegben állapítja meg a házadók jövedelmét. Felemlítette, hogy ugyanilyen igazságtalanságot követnek el a földadó megállapításánál is. Kräuter képviselő különben a panaszok felsorolása közben hangsúlyozta, hogy

az adókiivetésnek olyan látszata van, mintha az a kisebbségek ellen irányulna és gazdasági gyengítésüket célozná.

Rámutatott arra is, hogy Temesvárott a kisiparosok és kiskereskedők adóját dacára a tavalyi súlyos adózási rendszernek, idén átlag harminc-ötven százalékkal emelték. Muth Gáspár dr. kitért arra, hogy az adókiivetések körül nagy eltérés mutatkozik a kisebbségek hátrányára Temesvárott a szabad foglalkozással bíró ügyvédek, kisebbségi és román orvosok között, de még nagyobb az eltérés az okiráltsággal szemben. Felemlített egy esetet, ahol egy évenként sok millió leit kereső bukaresti ismert ügyvéd évi százhetven-öt ezer lei jövedelem után fizet adót.

Veterany Viktor dr. esatlakozott az általánosságban elmondott panaszokhoz és külön hangsúlyozni kívánta azt a kirívó esetet, amely a Bánságban a magyar telepesekkel történt.

A magyar telepesek földjét még 1922-ben az agrárreform során kisajátították, de az adót ezek a szerencsétlen emberek azért azóta is fizetik,

mert a telekkönyvből még nem törölték a nevüket. Ha nem fizetnék az adót, akkor kis évkömlüküket is elárvereznék.

Közel egy óra hosszat tartott a panaszok elsorolása. Az egyes temesvári érdekképviseletek még nem készülték el az ideai adókiivetések elleni panaszok összegyűjtésével és így konkrét adatokat még nem terjeszthettek a vezérfelügyelő elé. Vasilescu vezérfelügyelő a panaszok meghallgatása után kérte a küldöttséget, hogy a jövő hét csütörtökjén a pénzügyminiszterhez felterjesztendő memorandumban adatszertülleg is foglalják össze sérelmeiket és azokat neki adják át. Ha történtek hibák, mondotta, úgy azokat feltétlenül reparálják.

Alkalmunk volt Vasilescu vezérfelügyelővel beszélni, akitől megkérdeztük, tud-e arról a rendeletről, amelyet a pénzügyminiszter küldött Nedeanu temesvári pénzügyigazgatónak és amelyben utasította, hogy a tavalyi adónál nagyobbát az idén ne vessen ki.

— Erről a rendeletről nem tudok — válaszolta a vezérfelügyelő. De semmi másra nem tudok gondolni.

Ma reggel beszéltem a pénzügyigazgatóval, aki jelentést tett, hogy különösen a kisiparosoknál, a kiskereskedőknel és kereskedőknel nem emelte a tavalyi adóalapot.

Ez méltányos és a pénzügyminiszter intenciója is az, mert rossz a gazdasági helyzet. Utaltunk arra, hogy a pénzügyigazgató tévedésben van, mert adatszertülleg lehet igazolni, hogy idén általánosságban harminc-ötven százalékkal emelték a kisiparosok és kiskereskedők adóját, nem beszélve arról, hogy a házadók kivétel bizottságok különösen a kisebbségi háztulajdonosoknál emelték az adókat, minden igazoló irat ellenére.

— Én egyelőre a pénzügyigazgató szavának adhatok hitelt, válaszolta Vasilescu, mert más konkrét bizonyítékaim nincsenek. Allítsák össze az adatokat és mutassák be, hogy idén valóban történtek indokolatlan adóalapemelések. A konkrét adatok alapján tudunk csak dönteni.

Szöbakerült ezután, hogy

a tavalyi kiméletlen adósróf következtében egyedül Temesvárott háromszázhusz iparos mondott le iparengedélyéről.

Erre a vezérfelügyelő azt kérte, hogy ezekről a lemondásokról hozzanak statisztikát.

Az egyes temesvári és vidéki érdekképviseletek most összegyűjtik az adatokat, összeállítják a pénzügyminiszteriumhoz intézendő memorandumot és a jövő hét csütörtökjén nyújtják azt át Vasilescu vezérfelügyelőnek. Hogy ez a munka minél pontosabb legyen, az érdekképviseletek felhívják a közönséget, hogy az ideai adókiivetés adatait a tavalyi adóösszeg pontos megjelölése mellett az érdekelte szervezeteknél, Magyar Párt, Sváb-német népközösség, Kereskedők Egyesülete, Ipari munkaadók szindikátusa, Háztulajdonosok Egyesülete, Lakbérvédők Egyesülete, a legrövidebb időn belül jelentsék be.

Kisebbségi védbástyák

Nem vigasztalan, de szomorú statisztika a bánásgi szerb, zsidó, református és evangélikus felekezeti kisebbségi iskolákról

Temesvár, márc. 9.

Nemrég beszámoltam róla, hogy a temesvári katolikus püspökség területén hány és milyen katolikus felekezeti iskola van. Ráműtöttem arra, hogy ezek az iskolák kisebbségi kulturának megtartásában, fejlesztésében és virágzásában milyen fontos feladatokat teljesítenek. Mentsvárai ezek az iskolák kisebbségi anyanyelvűeknek és kulturáknak. A kép azonban, melyet azzal a cikkel nyújtottam, csak úgy válhatik teljessé, ha áttekintést nyújtok róla, hogy Temesvárott, Temes megyében és a vele szomszédos vármegyék területén más kisebbségi felekezetek minő iskolákat tartanak fenn. A nem katolikus kisebbségi felekezeteknek elenyészően kevés iskolájuk van. Ennek leginkább az az oka, hogy még a magyar uralom alatt felekezeti iskolákat — hogy azok fenntartási terheitől szabaduljanak — sorra átadták az államnak. Most azután, hogy az impérium Romániára szállott át, részint anyagi részint egyéb okokból nem áll módjukban újabb felekezeti iskolákat létesíteni.

A nem katolikus kisebbségi felekezetek közül a legtöbb iskolájuk van a szerbeknek, akiknek Temesvárott, Temestoronál és Arad megyék területén vannak népes iskolájuk.

Összesen negyvenhárom községben van hatvannyolc szerb tannyelvű kisebbségi iskola, amelyekben hatvannyolc tanerő működik. Ez valamennyi elemi iskola.

A bánásgi szerb iskolákban körülbelül kétezer-hétszáz-kétezerötszáz vagy polgári iskolájuk nincsen. Már tavaly tettek lépéseket, hogy Temesvárott görög keleti szerb középiskolát létesítsenek, azonban az erre vonatkozó fáradozások eddig meddőek maradtak. Szerb óvoda csak egy van és pedig Aradon. Az Aldunán, az ugynevezett Klissura-vidéken, tizenkét községben él mintegy tizenhatezer szerb. Ezeknek jelenleg semmiféle szerb tannyelvű iskolájuk nincsen. Egyes községekben voltak községi iskolák, ezeket azonban a közoktatási kormányzat államosította és tannyelvüket románá tette. Ezt az intézkedést azzal okolták meg, hogy a jugoszláv állam ugyanigy eselekedett a területén volt román tannyelvű községi iskolákkal. A szerb felekezeti iskolák fenntartása részben az egyházyagyon terhelik, de a fenntartási költségek túlnyomó része a hívők vállaira nehezedik. Ez évente felülhaladja a három millió leit. Ezek az iskolák eddig egyetlen bani államsegélyt nem kaptak.

Iskolák tekintetében a szerbek után következik a zsidóság. A zsidók által fenntartott iskolák azonban esakis vallás tekintetében felekezeti, tannyelv szempontjából népkisebbségi jellegük nincsen.

Annak idején, amikor ezek az iskolák létesültek, magyar volt bennük az anyanyelv. Azonban Anghelescu közoktatásügyi miniszter már első minisztersége idején kijelentette, hogy a zsidó felekezeti iskoláknak nem szabad a magyar tannyelvet használni, hanem azokban vagy csak héberül, — a zsidóság ősi nyelvén, — vagy pedig románul lehet tanítani. Minthogy az intézkedés ellen hiába felebbztek, a gyakorlati oldalát választották a dolognak és behozták a román oktatási nyelvet. Temesvárott a Belvárosban közös épületben van a zsidóknak fiúiskolájuk, leánygimnáziumuk és felsőkereskedelmi iskolájuk. Ebbe az iskolába, amelynek hu-

szonnyole egyetemi képzéssel bíró tanerője van, négyszáz tanuló iratkozott be. Az iskolát, mely mellé a jövő esztendőben modern internátust is létesítenek, tisztára a zsidóság követésére méltó áldozatkészsége tartja fenn. Temesvárott azonkívül a zsidóságnak elemi iskolái is vannak. A Józsefvárosban vagy négy osztályú elemi ugyanannyi tanítóval és körülbelül kétszáz tanulóval. A Gyár városban engedélyezett új zsidó elemi iskolának ebben a tanévben nyílt meg az első osztálya és abban jelenleg egy tanerő harminc tanulóval tanít. A második osztály az új tanévben nyílik meg. Temesváron kívül van még zsidó elemi iskola Lugoson és Karánsebesen.

A reformátusok és evangélikusok iskolák tekintetében a legszegényebb felekezetek a Bánágban. Temesvárott egyiküknek sincs iskolája.

Elemi iskolás református gyermek Temesvárott kétszáznegyven, evangélikus pedig száz van. Ha a két egyháznak meg is volna rá az anyagi ereje, hogy iskolát állítsanak és meg is kapná az engedélyt, nehezen lehetne az iskolát felállítani, mert ezek az iskolakötelek, gyermekek az egész város területén szétszórva élnek és ha-

jos volna azokat egyetlen központi iskolába gyűjteni. Így azután ezek a temesvári református és evangélikus elemisták állami és más felekezeti iskolákba járnak. Vidéken a reformátusoknak öt községben van elemi iskolájuk és pedig Végvárott öt, Szigetfalun egy, Resicán két, Valkányon egy és Kisperegen négy tanerővel. Szigetfalun, Resicán és Valkányon ugynevezett osztatlan iskolák vannak, ahol valamennyi osztály egy tantelemben van. Az egyes osztályok átlagos népessége harminc-harmincöt gyermek. A bánásgi evangélikusok részint a zsinatpresbiteri, részint a szász egyházhoz tartoznak. Az elsőnek püspöke Frint Lajos Aradon, a másodiké Teutsch Nagyszébenben. A zsinatpresbiteri egyházhoz tartoznak a magyar evangélikusok és néhány tót evangélikus egyház. A másodikhoz csatlakoztak azok a bánásgi hitközségek, melyekben a németiség dominál. A magyar evangélikus hívőknek a Bánágban nincsen iskolájuk. A tót evangélikusoknak van egy és pedig a temesmegyei Vukován, ahol tót oktatási nyelven egy tanerő működik osztatlan iskolában. A bánásgi német evangélikusoknak vannak iskoláik Lieblingen Birdán, Kissemlakon és Resicán. Mindenütt egy-egy tanerő működik. Ezekben a tannyelv német.

Kubán Endre.

Írásban bejelentette a temesvári ügyészségnek, hogy öngyilkos lesz, mert felesége elhagyta

Temesvár, márc. 9.

Hatalmas csomagot kézbesített tegnap a posta a temesvári ügyészségnek. Amikor a nehéz csomagot kibontották, eleinte azt hitték, hogy hivatalos iratok vannak benne. Tüzetesebb megvizsgálás után látták, hogy az egy terjedelmes bejelentés. Hatvan írott oldalon mondja el benne panasza Fogas László volt baksai. Jelenleg kisjései lakos, a felesége Börcsök Julianna ellen. Bejelenti Fogas »a tekintetes román királyi főügyészségnek, hogy a felesége, ez az egyetlen, drága, aranyos virágszál, mindene és boldogsága megverte, nem akar hallani róla, pedig ő kérte, hogy maradjon mellette és ne hagyja el. Ne hagyja el, mert az ő egyetlen, aranyos, drága, galambos lelkű virágszála nélkül ez az élet nem ér semmit. Nem használt a kérés, mondja Fogas László, az asszony mégis

elhagyta. Erre ő Baksából elköltözött Jécsára és megpróbált az asszony nélkül élni. De úgy érzi, hogy neki mindenki ellensége és ezért neki meg kell halni. Hogy pedig az ügyészség tudja, miért hal meg, hát írásban szerkesztette meg élete egész sorát és hadd tudja meg az a bestia lelkű Börcsök Julianna is — mondja szó szerint — akit azért még mindig szíve és választása szerint szeret és egyetlen hites feleségeként tisztel, hogy van még ember, aki feláldozza az életét az ő virágszálaért.

A furesa beadvány elolvasása után Seciureanu vezetőügyész utasítást adott, hogy a csendőrség hozza be Fogas Lászlót a temesvári ügyészségre, ahol a törvényszéki orvos megvizsgálja elmeállapotát, mert nincsen kizárva, hogy Fogas Lászlón felesége eltávóása után az elmebaj tünetei mutatkoznak.

A petroleumkirály sikkasztása ügyében helyszíni szemle volt a Vadászerdei-uton

Temesvár, márc. 9.

Megirtuk, hogy Dimitrievici Miklós, a petroleumkirály néven ismert sikkasztó, aki a bukaresti petroleumosztó és értékesítő társaság temesvári igazgatója volt, úgy a vizsgálóbíró előtt, mint a törvényszéken a vizsgálati fogság meghosszabbításának tárgyalása során tagadta bűnösségét. Azzal védekezett, hogy a

közel egy millió hiány úgy keletkezett, hogy a benzintartályokból kifolyt a benzin és innen származott a kár. Ezen vallomás alapján S a f i r e s c u vizsgálóbíró helytadott a szakértői szemlére vonatkozó kérelemnek és K a r n e r Ede temesvári gépgyári lerakattulajdonos, valamint K u n s t Rezső mérnök megjelentek a társaság Vadászerdei-uti telepén, a

MALNÁSI MÁRIA FORRÁS

Természetes alkalikus sósgyógyvíz. Gyomorégést azonnal megszüntet.

A legjobb nyálkaoldó gyógyszer. Mindenütt kapható.

Kutkezelőség: Brassó.

1723

Főlerakat: KARDOS MIKLÓS, Timișoara Str. Vladimirescu 30

hol megejtették a szakértői szemlét. A két szakértő a vizsgálat eredményeképpen megállapította azt, hogy a benzintartályok valóban hiányosak és azokon különböző nagyságú lyukakat találtak. A szakértők ama nézetüknek adtak kifejezést, hogy a tartályok benzintartalmának 3-5%-a kifolyhatott. A szakértői vélemény alapján Anuie a Aurél dr. Dimitrievici védője újabb beadványban kérte a vizsgálóbírótól védené szabadlábra helyezését. Indokolása szerint a szakértők megállapításából is kitűnik, hogy a kár jelentékenyebb része tényleg a tartályok fogyatékos felszereléséből állott elő. A vizsgálóbíró a kérelmet elutasította azzal az indoklással, hogy a hiány többi részét illetően a vizsgálat még folyamatban van és ezért Dimitrievici nem helyezhető szabadlábra. A vizsgálóbíró végzése ellen a védő a temesvári ítélőtábla mellett működő vádtanácshoz adja be felfolyamodását. A táblaí vádtanács jövő héten foglalkozik Dimitrievici szabadlábra helyezése iránt beadott újabb védői kérelemmel.

Nincs döntés a lakbérleti törvény ügyében

Bukarest, március 9.

A kormány tagjai tegnap délelőtt Brătianu Vintila elnökletével minisztertanácsot tartottak, amelyen elhatározták, hogy a kamara, a mai naptól kezdve éjjel is tart ülést és így az összes sürgős törvényjavaslatok elintézhettek lesznek. Sürgősen a parlament elé terjesztik a szövetkezeti törvényt, amely legfelső szövetkezeti tanácsot létesít és autonómiát biztosít ennek az intézménynek. A törvényjavaslat felhatalmazza a népbankot hosszabb lejáratú kölcsönök nyújtására, hogy a falusi lakosság így könnyebben juthasson földhöz. A népbankok az állam garanciájával ellátott kölcsönöket fognak kibocsátani a Creditul Rural részvényei helyett.

A minisztertanács ezután a lakbérleti törvény kérdésével foglalkozott. Határozatot azonban ezuttal sem hoztak a kormány tagjai. Kimondták, hogy az eddig összegyűjtött adatok alapján a lakbérleti törvényt újból tanulmányozni fogják és olyan formulát igyekeznek találni, amely úgy a bérlőket, mint pedig a kisebb háztulajdonosokat védelemben részesíti. Az Adeverul véleménye szerint a lakbérleti törvény végleges elintézése azért késik, mert a kérdést illetően a miniszteri bizottság kebelében is nézeteltérések vannak. A Curentul szerint az összes lakbérszerződéseket meg fogják hosszabbítani, a lakbéréket azonban az 1916. évi béreknek harmínyszorosában állapítják meg.

Bámulatos olcsó

butorokat készít kedvező fizetési feltételek mellett

Dóczy Árpád műasztalos

Timișoara—Rónac,

Strada Dr. Marinescu 10.

(Állami iskola mellett) (425)

REICHARD GYULA

műbutor-kárpitos

Timișoara III, Rezső-utca 13

TELEFON: 22-13

Speciális modern bőrbutorok a legfinomabb kivitelben. (124)

Köszönettel elfogadom azt az adót, amelyet rám kivetettek — ezt kell aláírni minden megelégedett és nem felebbező adózónak

Temesvár, március 8.

Nedeanu pénzügyi adminisztrátor, nemrégén két bizalmas jellegű rendeletet intézett ama tisztviselőihez, akik résztvesznek az adóketési tárgyalásokon. Az egyik rendelet arra hívja fel a tisztviselőket, hassanak oda, hogy a megadózott polgárok nyugodjanak bele a kivetésbe, illetve mindjárt a tárgyalás végén jelentsék ki, hogy a kivetés ellen felebbeznek-e vagy sem. A második rendelet ellenben

utasítja a tisztviselőket, hogy naponta terjesszék eléje azoknak az adózónak a jegyzékét, akiknek adóügye másnapra van tárgyalásra tűzve.

Nedeanu ezt a jegyzéket figyelmesen vizsgálja felül és minden adózó neve mellé ceruzával írja oda azt az összeget, amellyel az ő becslése szerint az illetőt meg kell adóztatni.

A pénzügyi adminisztrátor most értekezletre hívta magához az adótárgyalásokon résztvenni szokott tisztviselőket és szemrehányással illette őket, amiért az említett két bizalmas rendeletet nem tartják be pontosan. A tisztviselők kijelentették előtte, hogy a felek azért nem jelentik be rögtön a felebbezést, mert rájöttek, hogy akkor nyomban a kinstár is felebbez. Viszont a Nedeanu adminisztrátor által

a tárgyalás előtt önkényesen kiszabott összeget a tárgyaláson nem lehet adónak kiróni, mert az rendszerint sokszorosan mulja felül az illető teherbíró képességét.

A pénzügyigazgató ezzel a magyarázattal nem volt megelégedve és szigorúan utasította a tisztviselőket, hogy alkalmazkodjanak utasításaihoz, mert ellenkező esetben kénytelen lesz ellenük eljárni. Ennek a dorgatoriumnak az első áldozata egy kereskedelmi ügynök volt. Akkora kis irodája van, hogy egy asztal alig fér bele. Már a múlt esztendőben is hetvenöt ezer leies adóalapja volt. Most aztán felemeltek az adóalapját százötvenezer leire. Ugyancsak Nedeanu adminisztrátor kívánságára azokban az esetekben, amikor az adózó a kivetett adó ellen nem felebbez, ezt ezzel a záradékkal vezetik rá az adótárgyalási jegyzőkönyvre:

— Am primit eu multumire.

Az adózónak ezt a mondatot kell aláírni.

Négy szobás lakást

keresek azonnalra vagy május elsejére József- vagy Erzsébetvárosban

Közvetítők díjazatlanak. Ajánlatok „Modern” jellegére a kiadóra kértnek. 634

Sürgösen keresünk egyik ügyfelünk részére egy a

Belvárosban forgalmas helyen levő

üzlethelyiséget

Ajánlatokat kérjük sürgösen címünkre küldeni.

648

Dr. Löffler Géza és dr. Vágó István ügyvédek Bulev. Regele Ferdinand No 4.

Magyarul pedig ez annyit jelent, hogy »elfogadtam megelégedéssel«, de jelenti azt is, hogy az adózó a kivetett adóba köszönettel nyugszik bele.

A legtöbb adózó nem is érti, hogy mit ír alá. Nedeanu pénzügyi adminisztrátor részére pedig ez a záradék mindenesetre jó arra, hogyha majd

sokat jajgatnak az adók ellen a polgárok, akkor a pénzügyminiszternek megmutathassa, hogy azok, akik adójukat — valószínűleg attól való féltelmükben, hogy azt esetleg még felemelhetik, vagy legkedvezőbb esetben változatlanul hagyják — nem felebbezték meg, ime milyen lojálisan fogadták a rájuk kivetett adó összegét.

Mindenkit levág

a híres Bicsérdy Béla, aki versenyre hívja az összes atlétákat

Orsova, március 9.

Bicsérdy Béla, a füvés, a répa és kalarábé apostola, elhagyottan éldegél Adakaleh szigetén. Csakis titkárja, Gerber Jolán van vele, aki pótolja neki a feleségét és az egész világot, melyet elhagyott. Bicsérdynek a hívei azonban az utóbbi két-három évben igen megcsappantak. A bicsérdy stábjában sokan behaltak a nyerspenőt evésébe. Néhány hónap előtt a szigorú bicsérdybőjt következtében Evgien Jenő újságíró is meghalt. Ez pedig nagy csapás volt a mesterre, mert Evgien volt neki a sajtófőnöke, hírének a világba kürtölője. Azóta kevés hírt közöltek róla a lapok.

Hívei pedig, akik rájöttek, hogy a fővetlen főzelék evése inkább betegséget, mint egészséget hoz részükre, egymásután elpártoltak tőle.

Tavaly óta különben nagyon bánotta Bicsérdy Béla apostol önértetét az a körülmény, hogy magyarországi missziós körútja a legteljesebb kudarccal végződött. Budapesten, Szegeden, Debrecenben és más városokban

sorra kifütyülték az előadásait és a debreceni hentesek meg is akarták verni, amiért az embereket le akarta szoktatni a husevésre. Bicsérdy Béla egy szép napon otthagya Magyarországot, ahol csak kacagtak rajta és visszatért Adakalehra. Azonban nem mondott le arról, hogy magának Budapestet meghódítja. Most már nem prédikációval akarja ezt elérni, hanem testi erejével. Bicsérdy ugyanis azt hirdeti magáról, hogy az ő testének ruganyossága örökké megmarad és ötszáz éves korában is — mert századokig akar élni, esetleg örökké is — éppen olyan fürgé lesz, mint egy harminc éves ifjú.

Bicsérdy megüzente néhány budapesti hívének, hogy a legközelebbi hetekben Budapestre érkezik és ott résztvesz mindennemű atletikai versenyben.

Reméli, hogy uszásban, birkozásban, rudgráshban, gerelyvetésben senki nem fogja legyőzni. A mester most szorgalmasan treniroz Adakaleh szigetén. Sportkörökben kíváncsian várják Bicsérdy és már előre mosolyognak felülésein.

Meztelenül járt

négy évig a palotájában egy nő, aki senkit nem engedett házába

London, március 8.

Az angol főváros egyik előkelő negyedében van egy csendes palota, amelynek kapuja évek óta nem nyílt ki. A pénzügyigazgatóság rájött, hogy a palota tulajdonosnője, egy Lamartine Eugénia nevű francia hölgy, évek óta nem fizetett adót. A felszólítások eredménytelenek maradtak, mire több pénzügyi tisztviselő a végrehajtó kíséretében elment a helyszínre. Hába csöngettek és hiába zörgettek, mire lakatot hoztak, akivel felnyitatták a kaput. Odabent sehol nem találtak senkit.

Végre benyitottak az egyik szobába és ott találták a palota tulajdonosnőjét, egy körülbelül negyvenéves asszonyt teljesen meztelenül.

A nő igen zavartan viselkedett és azt a benyomást keltette, hogy elmebeteg. Az esetről jelentést tettek a rendőrségnek, amely intézkedett, hogy a meztelen nőt a kórházba szállítsák.

Lamartine Eugénia a háboru előtt Párisban megismerkedett Ferenc Szalvátor osztrák főherceggel. A daliás főherceg megtetszett a leánynak és hamarosan szerelmi viszony támadt közöttük. A főherceg szeretőjét Bécsbe vitte és ott pompás lakást rendezett be számára. Azonban a dologról tudomást szerzett Ferenc Szalvátor felesége, aki kihallgatáson jelent meg Ferenc József császárnál. Ferenc József ráparancsolt a főhercegre, hogy szakítson a szép francia nővel, különben nemcsak katonai rangjáról, de a főhercegi címéről is le kell mondania. Ferenc Szalvátor szót fogadott a császárnak. Szakított a francia nővel, akinek végkielégítésül London nyugati részében fényes palotát vásárolt és nagyobb pénzügyösszeget is juttatott neki. A francia nő ott élt aztán Londonban és igen fényűző életmódot folytatott. 1923 végén azonban észrevette, hogy a testén különös kiütések mutatkoznak. Orvost hívatott, aki közölte vele, hogy

vérhajban szenved. Ez annyira lehangolta a még mindig igen csinos nőt, hogy embergyűlölvé lett. Egész személyzetét elbocsátotta. Teljesen egyedül maradt a palotában, amelyből azóta sem mozdult ki. Kedvenc komornájának bankja után nagyobb évjáradékot biztosított és kötelességévé tette, hogy naponta élelmiszert hozzon neki.

A komorna nem léphetett be a palotába, hanem az elmet egy nyíláson adta be a kapun egy ott függő kosárba, ahonnan azt Lamartine Eugénia átvette.

Az asszony azóta, hogy teljesen egyedül maradt, nem hordott többé ruhát és teljesen meztelenül járt. Ki tudja meddig folytatta volna ezt az életmódot, ha az adó miatt nem látogatják meg a fináncok. A palota minden szobája tele volt porral, mert azokban éveken keresztül senki nem takarított. Csupán az ebédlőben és a hálószobában volt tisztaság. Ezeket maga Lamartine Eugénia takarította, aki a palota sok szobája közül csak ezt a kettőt használta.

Rajna - Rosenthal

döntő vallomást tehetne

Temesvár, március 9.

A temesvári ügyészség ma nyújtja be az itélőtábla vádtanácsához felfolyamodását a törvényszék azon határozata ellen, amely Gavrilovics András és Prekajszky Paját, a Szerb Takarékpénztár volt igazgatósági tagjait szabadlábra helyezi. Ugyancsak ma nyújtja be az ügyészség a törvényszékhez felebbezését a vizsgálóbíró azon döntése ellen, amely Gavrilovics Gorje ellen tett letartóztatási indítványának nem adott helyt. Mindkét fórum valószínűleg a jövő héten tárgyalja az ügyet. Egyébként a Szerb Takarékpénztár ügyét en tovább tart a nyomozás. A temesvári ügyészség lépéseket tett a Budapesten tartózkodó Rajna-Rosenthal Gyula kiadatása érdekében, mert úgy véli, hogy Rajna ebben a bonyolult ügyben döntő és az egész helyzetet tisztázó vallomást tudna tenni. Rajna rámutathatna arra is, kik az igazi okozói annak, hogy a Szerb Takarékpénztár összeomlott. Rajna kiadatását körülményessé teszi a magyarországi kiadatási eljárás, de biznak abban, hogy mégis sikerül a magyar igazságszolgáltatás útján Rajna kiadatását elérni.

Fegyvert

rejtegetett lakásán

Kolozsvár, március 9.

A kolozsvári hatodik hadtest hadbírósa előtt tegnap Pál Mihály szatmármegyei földbirtokos, az ottani uritársaság ismert tagja állott. A vád fegyverrejtegetéséről szólt. Pál Mihály ugyanis a vádirat szerint egy flóbert-pisztolyt tartogatott magánál engedély nélküli, ezenkívül lakásán két srapelhüvelyt és egy kézi-gránátot találtak. Ennek alapján indították meg ellene az eljárást. A földbirtokos a hadbírósa előtt eladta, hogy vadászfegyver tartására engedélye van, de otthon egy flóbert-pisztolyt is akart tartani és ezért megkérdezte a fősolgabíró, aki azt válaszolta, hogy nem kell külön engedély a pisztoly után, ha már ugyanis van vadászfegyver tartására engedélye. Ami a srapelhüvelyeket illeti, azok már teljesen hasznavehetetlenek, mivel tintatartókat készítettek belőlük. A kézi-gránát szintén használhatatlan állapotban van. A katonai ügyész a rendtörvény értelmében Pál Mihály megbüntetését kérte. Ghileza dr. védő előadta, hogyha Pál Mihályt elítélik, akkor majdnem minden volt katonatisztet hadbírósa elé lehetne állítani, mert minden volt katonatiszt őriz lakásán háborus emlékeket. A hadbírósa ítéletét Sbarcea ezredes hirdette ki, amely szerint Pál Mihályt a rendtörvény alapján kilenc napi fogházra ítéli. A katonai törvény értelmében Pál Mihályt azonnal le is tartóztatták.

teljesen átalakítva, új berendezéssel és butorokkal
ujra megnyílt

GRAND HOTEL BUKAREST, Calea Victoriei 11.

250 szoba, fürdőszoba, állandó meleg és hideg víz, központi fűtés, telefon a szobákban, hall, olvasó- és íróterem, bar, fodrász, páncélszekrény stb.

Szobák 200 leitől kezdve

Hirek

Csodálatos

teremtényei vannak az Urnak. A legsodálatosabb ezek között az ember, akit valamikor régen a legnagyobb ragadozónak neveztek el az állatok között. Ugylátszik ezt a hiedelmet akarja megerősíteni az a szekta, melyről egy Schweitzer nevű tudós ír naplójában. Schweitzer hosszú időn át utazott Afrikában és rendkívül figyelemreméltók a leopárd-emberekről szóló feljegyzései. Ezeket az embereket valamilyen téboly ragadja el, azt képzelik, hogy valódi leopárdok, mint ilyeneknek meg kell ölniök az embereket. Ha gyilkolnak, leopárdok módjára viselkednek. Négykézláb járnak. Kezükre, lábukra valódi leopárdkarmokat erősítenek, vagy vasból készült karmokat, hogy leopárdnyomokat hagyjanak. Aldozataik nyakerét nyitják meg, akár a leopárdok.

Az a legsajnálatosabb, hogy ezeknek a gonosztevőknek nagyrésze akaratlanul ellenére lett azzá, ami. Egy titkos társaság tette rájuk a kezét. Még pedig a következőképpen: meggyilkolt ember véréből bűvös italt készítettek egy koponyában. Ebből a főzetből pár cseppet belecsempésznék annak az embernek a poharába, akire kivették hálójukat. Mihelyt ez ivott belőle, fölfedik előtte, hogy a bűvös ital folytán a társasághoz tartozik. Ekkor már senkise mer ellenállni. Azt hiszik, hogy a bűvös ital, hatása ellen lehetetlen védekezni. Minden szabódás nélkül engedelmessé válnak. Egy afrikai hivatalnokot megbízták a vizsgálattal, le is tartóztatott tizenhármat, akiket a tömlőben mindnyájan megmérgezték magukat. Hogy ez a leopárd-társaság pusztán babonán alapszik-e vagy pedig célja a bosszú és fosztogatás, még nincs eldöntve. Afrikában egyéb titkos társaságok is vannak, ehhez hasonlóak, melyekben az ókori vakbuzgóság a forradalmi bolsevizmus sajátságosan keveredik.

— **Uj katolikus hitközség.** A eszaki egyházmegye területén újabban Szakálháza, Nagylakon és Ferenádi alakultak meg a katolikus hitközségek. Az új hitközségek elfogadták a Pacha Agost püspök által elkészített hitközségi alapszabályokat.

— **Temesvár költségvetése a közigazgatási tanács előtt.** Disela Pál városi pénzügyi tanácsnok, aki több napig Bukarestben tartózkodott és magával vitte Temesvár módosított költségvetését, tegnap visszatért a fővárosból. A belügyminisztérium jóvá hagyta a költségvetést és azt áttette a legfelső közigazgatási tanácshoz. Eddig a főváros és Krajova költségvetését intézte el a legfelső közigazgatási tanács és most Temesvár a harmadik város, amelynek költségvetését tárgyalja.

— **Konferenciabeszédek a Belvárosban.** Péter Trefán Leonárd ferenczrendi atya, kolozsvári zárdafőnök és ismert író, március 17-én Temesvárra érkezik és március 18-tól kezdve egy héten keresztül a belvárosi katolikus plébániatemplomban konferenciabeszédek tart. A konferenciabeszédek naponta este nyolc órakor kezdődnek és azokat kizárólag férfiak látogathatják.

— **Kommunisták a hadbíró előtt.** Bukarestből jelentik: A hadbíró tegnap kezdte őt kommunista vádlott perének tárgyalását. A vádirat szerint a kommunisták felforgató célzatu röpiratokat terjesztettek. Ítélet mára várható.

Zsaroló vámtisztek

bűnügyében ítélkezett tegnap a temesvári ítélőtábla

Temesvár, márc. 9.

A temesvári ítélőtábla, mint felelősségi bíróság, tegnap érdekes ügyben hozott ítéletet, amely immár két éve foglalkoztatja nemcsak az igazságszolgáltatást, hanem a fegyelmi hatóságokat is. Az ügy előzményei szerint K h a n e Jakab krajovai bankigazgató 1925. év nyarán Zsombolyán át Olaszországba akart utazni. A vámtanárságát során N i s t o r Jenő és P o p e s c u János vámtisztek százötvenezer líra csekket találtak az igazgatónál. A csekket elkobozták, de rövid tárgyalás után a szorongatott helyzetben levő igazgató egy kétszáz-ezer leiről szóló kötelezvényt adott át a két vámtisztnak azzal, hogy azt Olaszországból való visszatérése után bankjában beváltja. Alighogy Khane külföldi utjáról visszatért, megjelent nála két vámtiszt. Khane azonban

előre értesítette a krajovai rendőrséget és a vámosokat zsarolás miatt tartóztatták. A krajovai törvényszék egyenként öt havi fogházat mért ki rájuk. Az ítéletet a krajovai tábla megsemmisítette azzal, hogy az ügyben való ítélkezésre a temesvári törvényszék illetékes. Az összes iratokat áttették Temesvárra és a törvényszék Nistor két havi, Popescu pedig tizenöt napi fogházra ítélte. A temesvári ítélőtáblához felebbezés utján került az ügy, amely tegnap másodszor foglalkozott vele. B r u d a r i u Adrian védőbeszédében hangsúlyozta, hogy a főbűnös tulajdonképpen Khane, aki meg akarta vesztegetni a két kiszűrt vámtisztet és legfeljebb az a bűnük, hogy a pénz esablításának engedtek. A tábla Nistor büntetését egy hónapra szállította le Popescu tizenöt napi fogházbüntetését pedig jóváhagyta.

— **Az irgalmasrend ünnepe.** Tegnap volt Istenes Szent János napja, aki annak idején Spanyolországban megalapította az irgalmasrendet. A rend alapító ünnepét tegnap a temesvári irgalmasrendház is megülte, a mely alkalomból a rend templomában nagymisét tartottak.

— **Emelkedik Budapest idegenforgalma.** Budapestről jelentik: Az idegenforgalmi hivatal statisztikája szerint a múlt esztendőben Budapesten kétszázhatvanegyezer idegen fordult meg és ott harmincemillió pengőt költött. Ez a szám az előző évi forgalomnak a kétszerese.

— **Temesvári kereskedő Kanadába vándorolt.** Kerschek Gyula belvárosi kereskedő, aki a Losonci-téren édesatyjával egyetemben vaskereskedést vezetett, üzletét eladta és tegnap te barátjának, D u h a Imrénének a példáját, aki egy éve vándorolt Kanadába, ott földet vásárolt és ma már virágzó tejjgazdasága van.

Kérjen mindenütt ingyen
Amitié-bélyeget

— **Forgalomba jönnek az új bélyegek.** Bukarestből jelentik: A posta vezérigazgatósága értesítette az összes postahivatalokat, hogy március tizenötödikén forgalomba kerülnek a M i h á l y királyt ábrázoló új postabélyegek. Forgalomba kerülnek huszonöt és ötven leirésű, két, három, öt és hét leirésű bélyegek. Az igazgatóság szigorú rendeletben kötelezte a postahivatalokat, hogy az új bélyegeket azonnal adják át a forgalomnak.

* **Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót (Conducatorul prin Timisoara).**

— **WILSON ÖZVEGYE ELNÖKJELŐLT.** Newyorkból jelentik: Hír szerint a demokratapárt befolyásos tagjai azzal a tervvel foglalkoznak, hogy Wilson özvegyét a legközelebbi elnökválasztáson alelnöknek jelöljék.

— **Kis japán herceg halála.** Tokióból jelentik: A japán császárné fél év előtt anyai örömeinek nézett eléje. Az egész ország trónörökösét várt, azonban helyette hercegnő született. A kis hercegi leánya azonban nem volt életképes és tegnap fél éves korában tüdőgyulladás következtében meghalt.

— **Uj egyenruha az olasz diplomatáknak.** Rómából jelentik: Az olasz diplomáciai tagjai új egyenruhát fognak kapni. Az új egyenruhán a kitüntetések fölött a fascista jelvényt is viselni fogják.

— **Tangeren van a Kossuth-bizottság.** Párisból jelentik: Az Amerikába utazó magyar küldöttség kedden Párisba érkezett és szerdán folytatta útját Cherbourg felé. Cherbourgban a városi hatóságok ünnepélyesen fogadták a magyarokat. A hajó orrára francia és magyar zászlókat tűztek ki.

— **Kivándorol egy bányász sváb falu.** Ujvárról jelentik: A Bega melletti Ujvár sváb falu lakossága rohamosan szegényedik. Emiatt aztán a falu népe tömegesen vándorol Dél-amerikába. Januárban már utrakelt egy nagy csoport, akiket most újabb csapat követett. Tegnap kétszáznegyven újvári lakos férfi, asszony, gyermek, érkezett Ujvárról Temesvárra és innen vasuton Zsombolyán keresztül hagyták el az országot. Ezek is valamennyien Argentínába mennek. Két hónap múlva indul el a harmadik transzport. Ujvár, amely valamikor igen virágzó volt, lassankint teljesen kihalt lesz.

— **KILÉPÉSEK A LIBERALIS PARTIÓBÓL.** Kolozsvárról jelentik: Az új kultuszjavaslat egyes intézkedései miatt a liberális pártszervezetnek számos vidéki lelkes tagja kilépett a liberális pártból.

— **Föfelötte magát egy vidám önkéntes.** Miskolcra jelentik: Porzinszky Vilmos előkelő családból származó bajai fiú Miskolcon töltötte katonai önkéntesi évét. A vig fiú az utóbbi napokban buskomor lett. Tegnap a kaszárnyában barátaival beszélgetett, majd egyszerre leemelte a falról revolverét és föfelötte magát. A véresen összeesett fiúhoz orvost hívtak, aki azonban már csak a beült halált konstatálhatta. Zsebében levelet találtak, melyben szülőit és barátait arra kéri, hogy ne kutassák öngyilkosságának okát.

— **Száguldó autó elütött egy rendőrt.** Petan József rendőr az éjjel a Küttel-téren teljesített szolgálatot és úgy állott a kocsit közepén, hogy minden irányban jól láthasson. Éjfél után egy óra tájban a Hunyadi-utnak Kisoda felé vezető irányában állott, amikor a háta mögött nagy sebességgel hirtelen autó rohant és a rendőrt elütötte. Az autó azután olyan sebessen száguldott tovább, hogy a földön fekvő rendőr nem ismerhette fel a számát. A rendőr kiáltásaira járőrökkel értesítették a bal-esetről a mentőket, akik Petan Józsefet súlyos sérülésekkel a kórházba szállították.

Kérjen mindenütt ingyen
Amitié-bélyeget

— **A Lloyd Taverna márciusi műsora.** Igazi meglepetést jelent. Az igazgatóságnak sikerült leszerződtenni, két Callais t, a legjobb eksztrikus komikus humoros akrobata duót, amely Berlin, London és az egész kontinens ünnepelt akrobata duója. Két Cymberley igazi élményszámba megy. Fellépnek Dizzi Görlöz, Elli Lys spritz-táncművész, Nirschy tanítványa, valamint Westend mondajn táncospár. Ma este már a teljes új márciusi műsor tagjai lépnek fel.

Meghívó!

Magán- vagy üzleti ügyek
beni utazások alkalmával

Budapesten

a legkevesebb otthont
nyújtja a legelőnyösebb
feltételek mellett a keleti
pályaudvar érkezési oldalán
szemben levő

GRAND HOTEL PARK

nagyszálló

BUDAPEST VIII, Baross-tér 10

mert

20% engedményt kap

mint ezen lap előfizetője
olcsó szobárainkból

10% engedményt kap

olcsó éttermi árainkból.
(Kifűző házi konyha).

5 pengőt megtakarít

autótaxi költséget, mert
gyalog átjöhet egy perc
alatt a pályaudvarról.

Nálunk otthon érzi magát!!

Elsőrendű kiszolgálás,
szigorúan családi jelleg,

Saját érdeke

ezen előnyök folytán, hogy
okvetlen nálunk szálljon
meg. Előztes szoba-meg-
rendelés ajánlatos. (565)

Figyelem halfogyasztók!!

Óriás bücklingjeinket

kiarúsítottuk.

Még néhány napig szállítunk

középnagyságu bücklinget darabonként csak 10 leiért.

Siessen vásárolni, mert októberig
ez a cikk nem lesz kapható.

321

KALLA halkonzervgyár.

Asszonyi szerelem

Irta: Bogdányi Artur

A KULISSZÁK MÖGÖTT. Bukarestből jelentik: A kulisszák mögött hetek óta kísérleteznek, hogy a kormány-pártot és a nemzeti parasztpártot kibékítsék. Ezeket a kísérleteket Stirbey Barbu herceg volt miniszterelnök irányítja. A kormánypart azt hangoztatja, hogy amennyiben a nemzeti parasztpárttal nem jön létre a megegyezés, akkor átmeneti kormány követi a liberálisokat, de a nemzeti parasztpárt egyedül nem jöhet kormányra. A nemzeti parasztpárt viszont nem hajlandó együttműködni a kormányparttal és így a kísérletek újból meddőknékné bizonyulnak.

— **Sofförkurzus** kezdődött március 3-án az A. C. R. R., Bt. C. C. ellenőrzése és engedélye alapján M u r g u J. Traian gépészmérnök vezetése mellett. Folytatólagos jelentkezések K n a b autógazdaságban, III., Piața Asanesti (József-tér) 14. Urvezetőknek külön tanfolyam.

— **Szüleire gyújtotta a házat.** Budapestről jelentik: D o k i c s Mátya matróz, aki szüleiével a Külső Váci-utron egy kis házban lakott, megrogzött iszákos és állandóan zsarolta a szüleit pénzért. Tegnap este ismét pénzt követelt pálinkára és mert nem adták neki, azért bosszúból szüleire rágyújtotta a házat. A házban tizenkét személy tartózkodott, azonban sikerült valamennyinek idejében kimenekülni és a tüzet eloltani. A gyújtogató matrót a rendőrség elfogta.

— **Közjegyző utján nem lehet kilakoltatni.** Kolozsvárról jelentik: Mint az ország legtöbb részében, úgy Kolozsvárott is tömegesen mondtak fel közjegyző utján lakóknak a háztulajdonosok. Ez ellen rengeteg felebbezés érkezett a járásbíróshoz, amely kimondotta, hogy a közjegyzői lakásfelmondások ellenkezik a jelenlegi lakástörvény előírásával és ezért érvénytelenek. A háztulajdonosok ez ellen a táblához felebbeztek. A kolozsvári tábla most ezeket az ítéleteket másodfokon is jóváhagyta és kimondotta, hogy a lakót csakis bírósági ítélettel lehet kilakoltatni, de közjegyzői felmondással nem.

Tavaszi

— **Bárónok a büntető bíróság előtt.** B r a u n Zsigmond dr. ügyvéd január közepén H e r e s e u Portarei kíséretében Fény községbe ment, hogy ott özvegy R a j a s i c h Adrienne bárónő kastélyában végrehajtást eszközöljön. A bárónő azonban bezárta előttük a kastély ajtaját és két leányával együtt a nyitott ablakon keresztül gúnyolta őket és becsúszó kifejezéseket szórt feljűk. Braun Zsigmond dr. a három bárónőt becsúszásért miatt perelte a járásbíróshoz, amely azonban kimondta, hogy az ügyvéd nem mint magánszemély, hanem hivatalosan járt Fényen és azért az ügy a hadbíróshoz tartozik. Ott fogják tárgyalni a Heresenu által beadott panaszt is.

— **Rossz társaságba keverődött.** L é n á r t István mozdonyvezető, aki a Blaskovics-telepen lakik, bejelentette a rendőrségen, hogy leánya, Lénárt Böske tizenhétéves munkásnő, napok óta eltűnt. Lénárt Böske a Gea-Krayer gyógyszer-gyártó cég telepén dolgozott és régebben igen szorgalmas volt. Hetek előtt azonban rossz társaságba keveredett és ettől kezdve néha féleljeszavakat elmaradozott hazulról. Munkájában hanyag lett és ezért állását is elvesztette. Ez azonban nem akadályozta meg abban, hogy továbbra is házon kívül töltsen az éjszakákat, ami miatt otthon sok heves szemrehányást kapott. Úgy látszik, hogy emiatt ott hagyta a szülői házat. Hozzá tartozói aggodnak, hogy öngyilkosságot követett el.

Személyek: Az aggszűz, a feleség, a férj.

(Szin: Az aggszűz szobája délután hat óra felé. Künn az őszi est szürkülő derengése. A csillárt még nem gyújtották fel, mert sokkal bizalmasabb és meghittebb a beszélgetés, ha sötétben folytathatják. Asszonyi valóságoknak órája ez)

A feleség (20 éves, viruló gyerekkasszony. Fény és pompában élt eddig, a nyomorról még hallomásból is keveset tud. Megszokta a finom ruhákat, a nyalánkságokat, elkényeztetett baba, aki az első keményebb szóra talán sírva is fakadna): Nagyon nehéz a kérdésre, édes Józsa, válaszolni, különösen nekem, aki jól tudod, sohasem voltam érzékeny természet és mindig megpróbáltam józanul mérlegelni a helyzetet...

Az aggszűz (helyeslően bólint, bár éppen az ellenkezőjéről bizonyos): Igen, ezt tudom rólad!

A feleség: Én nem vagyok még annyira modern, hogy holmi férfi-problémákat boncolgassak és ezzel fitogtassam, hogy ismerem az Életet, hogy... hogy összehasonlításokat tegyek, hogy szembeállítsak két férfit, akik közül az egyik ugvis gazember!

Az aggszűz (meggyőződéssel): Jólán, te még nem tartasz ott, de majd megtanulod, hogy a két férfi közül, akiket összehasonlítottál, mind a kettő gazember. Nos, válaszolj: boldog vagy?

A feleség (hosszu sóhajjal): Boldog? Mi a boldogság? Cifra rongyok és nevető arc? Kényelmes otthon, színház? Unalmas, üresfeüi emberek, akik körülrajonganak? Ez volna a boldogság? Ha csak ezek kellene nekem hozzá!

Az aggszűz (részvétellel, kíváncsisággal, talán egy kis örömmel hangjában): Te szenvedsz, te sokat sírsz, te boldogtalan vagy!

A feleség: Igen, boldogtalan vagyok, csalódtam, nagyon-nagyon esa-

lódtam. Szenvedek, mert nem értenek meg!

Az aggszűz (szinte ekeplodól a kíváncsiságtól): Beszélj!

A feleség: Beszéljek? Kiáltok, őrvöngyek nagy fájdalomban? Géza jó volt udvarlónak, de férjnek nem való! Elvakult voltam, könnyen hívó, megejtettek az édes alattomos szavak.

Az aggszűz: Én ezt előre lát-tam, én megjósoltam, tudom, hogy nem jó vége lesz. Géza már völegény-sége idején se tetszett nekem. Azóta rájöttem, gazember.

A feleség: Az, az, gazember, de milyen gazember! Hogy érti a hízegést! Még most is küldözget naponta rózsákat, azt hiszi, nem látok át a szid-tán. De hát engem nem lehet beesap-ni. Én mindent tudok, én egy meg-esalt asszony vagyok.

Az aggszűz (diadalordítással): Megesalt?

A feleség: Meg!

Az aggszűz (sugva): Honnan tudod?

A feleség: Egy reggel a fod-rásznőmet — egy csunya vénasszonyt — kikísérte és hallottam, amikor azt mondta: »Pá, drága gyermekem!«

Az aggszűz: Nahát, egy percig se maradj nála, ilyet tenni! Egy fod-rásznővel! Kikaparnám a szemét!

A feleség: Meg is teszem! A fodrásznőnek holnap felmondok!

Az aggszűz (rikácsolva): Bóttal kergetném ki az ilyen férfit, kitépném a haját, meg...

(Ebben a pillanatban nyílik az ajtó, Géza lép be, frissen, jókeletűen): Jó estét, hölgyeim, kissé elkéstem!

A feleség (felugrik, odaszalad Gézához, átkarolja): Géza, édes Gé-zám, hogy vártalak, csaklogy it vagy!

(Heves ölelés, csók. Az aggszűz dermedt vérrel figyel, nem érti az egészet.)

Ki érti?

Mi ez?

Asszonyi szerelem!

ujdonságok

ISMET JELENTKEZIK A GYER-MEKHÜDÉS. Bukarestből jelentik: A közegészségügyi miniszteriumhoz tegnap a buzai egészségügyi felügyelő-ségtől távirati jelentés érkezett, amely szerint Panatau községben két gyer-mekhüdéses megbetegedés történt. A betegek a bukaresti klinikára szállít-tották. Az egészségügyi miniszterium körrendeletben értesítette a hatóság-akat, hogy a tavaly alkalmazott óvín-tézkedéseket újból foganatosítsák, ne-hogy a járvány veszedelmesebb ará-nyokat ölthessen.

— **Elkésztett büntetés.** Bukarestből jelentik: Az államvasutak vezérigazga-tósága mellett működő fegyelmi bírósá-g T o m e s e u Demetert, a temesvári vasutigazgatóságához beosztott vasuti felügyelőt, azért mert alantasaitól fát és élelmiszert követelt, továbbá egyes cégektől különböző anyagokat vásárolt hitelbe és az árut értékesítette, bünte-tésképpen Bukarestbe való áthelyezés-re és hat hónapi időtartamra az elő-léptetésből való kizárára ítélte. A fe-gyelmi bíróság döntése már elkésztett, mert Tomesenu időközben nyugállo-mányba került.

* **Nézze meg a Lloyd Taverna új műsorát.** A két Cymberley mutatvá-nya óriási feltűnést kelt és a többi kíséző műsor is szenzációs. Már este 8 órától meleg vaesora kitűnő zene mellett.

— **Agyucsovet akart eladni.** Kolozs-várról telefonálják: Feltűnést keltő ügyben történt tegnap letartóztatás a kolozsvári ócska-piacon. A rendőrség

megérkeztek

egyik detektívjének ugyanis feltűnt, hogy egy nagyobb falusi társzeker mellett daróruhás gazda bizalmasan tárgyal az egyik kolozsvári ószeressel. A detektív szemügyre vette a kocsi-t, amelyben legnagyobb meglepetésére egy egész agyucsovet talált. A kocsi gazdáját azonnal előállította, aki K o v á c s Mártonnak mondotta magát. Elmondta, hogy a kolozsmegyei Nagy-petri községből jött Kolozsvárra. Az agyucsovet még 1917-ben a német ka-tonák hagyták esürjében és azóta ál-landóan ott tartogatta. Most az agyu-csovet értékesíteni akarta, mert hal-lotta, hogy a réznek meglehetősen nagy ára van.

* **Nikkel tárgyak és finom acél-áruk, lakásdiszítési dolgok** leszállított áron kaphatók Scherter Ottónál, Temesvár, Belváros.

— **A jugoszláv reformátusok új főesperese.** Szabadkáról jelentik: A jugoszláv reformátusok legfőbb egyházi fenhatósága egy főesperes. Ezt a tisztséget eddig K l e p p Pé-ter torzsi lelkész töltötte be, aki nem-rég meghalt. Utódjává A g o s t o n Sándor feketesi református lelkészt választották meg.

ELJEN A LESZERELES. Londonból jelentik: Az új hadügyi költségvetés az angol légi haderő költségvetését tizenhat millió és kétszáz ezer fontban állapította meg. A kiadás hétszáz ezer fonttal több, mint tavaly volt.

— **Nádósy amnesztiát kér.** Budapest-ről jelentik: G á l Jenő dr. ügyvéd, a frankügyből kifolyólag elítélt N á d o s y Imre volt országos főkapitány védője, tegnap a törvényszéken kérvényt adott be, amelyben védenca részére amnesztiát kér. Beadványában hivatkozik az amnesztiarendelejt he-tedik pontjára, amely a politikai jel-legű büncselekményekben az amnesz-tiát kilátásba helyezi.

— **Előadás a Munkásotthonban.** F á s k e r t y Tibor újságíró e hó 9-én péntek este 7 órai kezdettel a Munkás-otthon nagytermében előadást tart Természetes és tervszerű társadalom címén. Szabad bemenet, vendégeket szívesen látnak.

— **Ismét vérzik a Neumann Teréz esodás stigmája.** Münchenből jelen-tik: Február 23-ika óta Neumann Te-réz ismét vérzik és a krisztusstigmák előjönnek a testén. Aznap éjfélnél-viziói voltak Neumann Teréznek, Krisztust látta maga előtt, egész ese-ményeket mesélt el Krisztus életéből. látta Kaiafást és Pilátust, a keresztre-feszítést. Neumann Teréz most ismét ágyban fekszik és senkit sem bocsáta-nak be hozzá.

— **Gaetan ocsmány hazudozása.** Bu-karestből jelentik: A vizsgálóbíró újabbon kihallgatta Gaetan Györ-gyöt, Leonida asszony merénylőjét. Gaetan szokatlan védekezéssel állott elő. Azt állította, hogy ő azért volt kénytelen kalapáccsal ráütni Leonida asszonyra, mert az a szerelmi percek közepette megharapta. Emiatt harag-ra gerjedt és így állott elő a kala-páccsal való védekezés. A hatósági orvos megvizsgálta Gaetan és megá-lapította, hogy semmiféle harapás nyoma sem látszik testén.

— **Részeseg férj brutalitása.** Az óteleki csendőrség feljelentésére az ügyészség eljárást indított K o v á c s István és felesége óteleki lakosok el-len, akiket magzatelhajtással gyanu-sít, Kovács, aki részeseg ember, ál-landóan verte a feleségét és ebben nem tartott szünetet akkor sem, ami-kor az asszony anyai örömk előtt ál-lott. Egyik éjszaka addig verte, amíg az asszony rémületében elvetélt. A négy hónapos embriót azután elásták a kertben. Az elásott hullát azonban a kutya kikaparta és az egészről tu-domást szerzett a csendőrség is. A há-zaspár ellen most folyik a vizsgálat.

Dénes és Pollák divat-áruházai

Belváros-Gyváros

— **Újabb vakmerő óceánrepülő.** Londonból jelentik: Hincliffe angol kapitány egészen váratlanul óceánre-pülésre vállalkozik. Hir szerint már ma délbén indul és pedig egy Lind-berg-féle gépen. A kapitány London-ból Newfoundlandba szándékozik re-pülni.

— **A Royal-kávész márciusi műsora.** A Royal-kávész vezetősége március hónapra nagyszabású műsorról gondoskodott. A műsor fénypontja Prittel Fay a volt orosz cár egykori udvari színésze, aki számos uralkodó kitüntetésével díszeskedhetik. Rajta kívül fel-lépnek még a bécsi Tabarinból a La-fort zsonglór csoport, Mira Mella kivá-ló román és német énekesnő, Helena Jonescu, Dolores de Gabren és Ritta Augustin primaballerinák, Margo Loren és Lola Mica ekszcentrikus táncos-nők, akik valamennyien világvárosi műsorral jönnek. A Royal-kávész mű-sora esténként fél tízenegykor kezdődik.

— **Keresztretjénuiság megjelent.** Kapható minden újságelárusító he-lyen. Ára 12 lei.

Lapkihordók felvételnek

a Déli Hirlap kiadóhivatalában

Színház

A színházi iroda hírei. Fecskefészek, Granichstädtén, az Orlov világhírű szerzőjének legújabb operettjét mutatja be ma este a társulat. Lazasan készülődik a társulat a bemutatóra, hogy a darabot, amely Bécsben több mint egy évig műsoron volt, sikerre vigye. A főszerepeket Lengyel Irén, Szentgyörgyi Mária, Galetta, Désy, Kun és Olasz játsszák. Szombaton este ugyancsak a Fecskefészek kerül színre. — **A szerelem rózsái.** A látványos nagy revü kerül színre harmadszor vasárnapon este kilenckor, a premier szereposztásában. — **Ifjúsági és népelemlő** tart a színház szombaton délután félöt órákor félhelyárral. Színrekerül Gaál Mozes zenei bohózata, a Peleskei notárius. — **Vasárnap délután két előadás** van a színházban. Három órákor Zerkovitz népszerű operettje Muzsikusz Ferkó kerül színre, hat órákor pedig Hotel Napoleon, Hennequin és Weber szenzációs vígjátéka. Mindkét előadás mérsékelt helyárra lesz.

A temesvári magyar nőegylet felkéri mindazokat az urakat és hölgyeket, akik a tervbe vett Blaha-ünnepségen a Piros bugyeláris című népszimfóniában szerepet vállaltak, hogy e hó tizenegyedikén, vasárnap délelőtt tíz órákor az Elite-kávéház felett levő nőegyleti helyiségben okvetlenül jelenjenek meg.

Heltai regényéből film készül. Párisból jelentik: Heltai Jenőnek a III. című regényét most filmesíti egy francia filmgyár. Az új film még ebben a szezonban kerül bemutatásra.

Bánky Vilma újból Budapesten. Budapestről jelentik: Megirtuk annak idején hogy Bánky Vilma, aki Hollywoodból Budapestre érkezett, pár nappal ottani tartózkodás után férjétől, Rodia Roque filmszínésztől Párisból táviratot kapott, hogy férje ott várja. Bánky Vilma el is utazott és most onnan szüleinek táviratot küldött, melyben közli, hogy férjével együtt vasárnap Budapestre érkezik. A házaspár néhány napig marad Budapesten.

Heti műsor.

Pénteken este félkilenc órákor: Fecskefészek.

Szombaton délután félöt órákor: A peleskei notárius.

Szombat este félkilenckor: Fecskefészek.

Vasárnap délután háromkor: Muzsikusz Ferkó.

Vasárnap délután hatkor: Hotel Napoleon.

Vasárnap este kilenckor: Szerelem rózsái.

Művészet

Baklanoff a világhírű orosz baritonista március 19-iki hangversenye a szezon nagy szenzációja, amely iránt rendkívül élénk érdeklődés mutatkozik. A mestert Kardos Magda zongoraművész nő kíséri. Jegyek már kaphatók a Bánátnál.

A csodagyermek hangversenye, Karl Heinz Schuller hatéves művész zongorahangversenye vasárnap, e hó tizenegyedikén este félkilenc órákor lesz a Tiszti Kaszinóban. Jegyek az estélyre az Occident hangversenyirodában kaphatók 20—150 leies árban.

Elhalasztott hangverseny. Prostanu hegedűművész ma estére tervezett hangversenye közbejött akadályok miatt március tizenegyedikén este kilenc órákor lesz a Tiszti Kaszinóban. A hangversenyen, melyet a művész külföldre való elutazása előtt rendez, Paganini művein kívül saját szerzeményei és a Kol-Nidre fenséges dala is szerepel.

Közgazdaság

Berlin, Páris, London

pénzügyi köreivel tárgyal Titulescu a külföldi kölcsön ügyében

Bukarest, március 9.

A külföldi kölcsön igazi helyzete címen a Curentul legújabb számában cikket közöl, amely a lei stabilizálására irányuló kölcsönrel foglalkozik. A cikk első részében megállapítja, hogy Romániának Franciaországban levő háborús adósságai miatt állottak elő nehézségek a kölcsön megszerzése körül, majd érdekes részleteket mond el Titulescu külügyminiszter személyével kapcsolatban.

Titulescu a Népszövetség jelenlegi ülészakánának befejezése után nem tér vissza azonnal az országba, hanem ellátogat Berlinbe, Párisba, majd Londonba.

A külügyminiszter újabb látogatásai a külföldi kölcsöntárgyalásokkal általánosan kapcsolatban Berlinben Titulescu megkezdte a tárgyalásokat az illetékes német bankárcsoportokkal a külföldi kölcsönt illetően. Hogy Berlinben jelentőségesebb feladat hárul a külügyminiszterre, igazolja

az a körülmény, hogy Petrescu Comnen, az új berlini román követ, már most dolgozik a pénzügyi helyzet összeállításán és adatok gyűjtésén, hogy a külügyminiszter tárgyalásait megkönnyítse. Berlinből Párisba utazik Titulescu. Abban a reményben, hogy Berlinből már kész kölcsöntérvel érkezik Párisba, ott a berlini ajánlatokra támaszkodva újból tárgyalásokat kezd a franciákkal is a kölcsön ügyben. Londonban Titulescu bemutatja György angol királynak a londoni követi állásról történt visszahívó levelét és ugyancsak pénzügyi tárgyalásokat folytat az angol nemzeti bank vezetőivel.

Csakis Titulescu hazatérése után, amely április elejére várható, látja majd a kormány a külföldi kölcsön felvételére vonatkozó tárgyalások igazi képét

és akkor dönthet, hogy a különböző ajánlatok közül melyiket fogadja el. Bizonyosra vehető, hogy a külföldi kölcsönt április—május folyamán feltétlenül megvalósítják.

Felhívás a kereskedőkhöz. A Kereskedők Egyesülete felhívja mindazon kereskedőket, akik az idei adókvetésen tullestek, hogy haladéktalanul, de legkésőbb 2 napon belül jelentsék be az egyesületben, milyen volt az 1926, 1927. és 1928. évben a kivétő bizottság által megállapított adóalapjuk. Az egyesület nyomtatékosan figyelmezteti a megadózott kereskedőket, hogy csak akkor tudja az adóztatási páncszok felülvizsgálása céljából jelenleg Temesváron időző vezérinspektor urat az előfordult igazságtalanságok számos esetéről meggyőzni, ha a kereskedők e felhívásnak lelkiismeretesen eleget is tesznek. Az egyesület a bejelentett adatokat a legszigorubb titoktartással fogja felhasználni. A kereskedők lelkiismeretes bejelentésére fokozottan szükség van már azért is, mert értesüléseink szerint Nedeanu pénzügyi adminisztrátor ur a vezérinspektor előtt kijelentette, hogy Temesváron az idén adóemelés nem történt. Be kell bizonyítanunk, hogy

ennek épen ellenkezője áll! Egyedül kereskedőtársaink önzetetes összefogásán és mozgalmunk támogatásán mulik, hogy ezuttal tudunk-e magunkon segíteni. Temesvárott, 1928. március 8. Kereskedők Egyesülete.

Az ország ipara és az ipari oktatás. Valcovici Viktor dr. a temesvári műegyetem rektora, március tizenharmadikán, kedden délután a műegyetem dísztermében Az ország ipara és az ipari oktatás címen előadást tart. Az érdekes előadásra már most felhívjuk a közönség figyelmét. A belépés díjtalan. Vendégeket szívesen lát a műegyetem rektori hivatala.

A német nagyipar sikra száll az egységes nemzetközi vámtarifáért. Berlinből jelentik: A német nagyipar szövetségeinek az elnöksége minapi értekezletén kimondotta, hogy föltötte fontos volna az egységes nemzetközi vámtarifának az életbeléptetése a külkereskedelmi szempontjából. A mai külkereskedelmi viszonyok ugyanis már teljesen tarthatatlanok.

M·O·Z·I

Belvárosi Mozi: Gyárvárosi Mozi:
Péntek (március 9.) Vasárnap (március 11.)

Éva

Kedélyesség és vigság!

Lehár Ferenc hasonnevű operettje után. Éva, a szép milliomasleány, belép mint egyszerű munkásnő egy dohánygyárba, meghódítja a gyáros szívét, aki végül elveszi feleségül.

A főszerepekben:
Dina Gralla — Kálmán Kallier — Harry Kaim

Monopol: Emericus-Film, Oradea-Mare.

Az előadások kezdete: 5, 7 és 9 órákor — Vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órákor
Jegyelővétel: délelőtt 10—12 óráig.

Az olasz Nemzeti Bank leszállította a kamatlábát. Rómából jelentik: A hivatalos lap jelentése szerint az olasz Nemzeti Bank kamatlábát 7 százalékról 6 százalékra redukálták.

Hohamosan esik a földbirtok ára Magyarországon. Budapestről jelentik: Az OMGE kimutattása szerint az iparekkek legnagyobb része ingatlanok közül a házak békebeli aranyértéküknek 80—90%-át érték el, míg a földbirtok a 60%-ot is alig közelíti meg. A vesztett háború után a súlyos gazdasági helyzet a hitellel élő földbirtokra kivételes sullyal nehezedett rá. Míg a földet terhelő kölcsöntöke békebeli kamatterhe 4,5%, ma 9—12%, sőt ennél is több. Természetes, hogy a mai magas kamatterhek mellett a gazdálkodás deficittel jár. Ennek következménye, hogy sok az eladó birtok, de kevés a kereslet. A földbirtok ára esik és a nagyarányú kínálat folytán mindinkább lejjebb szorítják az árakat. A helyzet javulása csak a hitelviszonyok enyhülésétől várható.

Sport

A Sabaria temesvári mérkőzése. A Sabaria tegnap táviratilag közölte a Kinizsivel, hogy a március tizennyolcadikán Temesvárott megtartandó Sabaria—Kinizsi mérkőzést lekötöttnek tekinti és komplett csapatával már március tizenhatodikán, pénteken este Temesvárra érkezik. A Sabaria játékosai közül különös érdeklődést Weinhardt kapus személye vált ki, aki ma Európában egyike a legjobb kapuvédőknek. A mérkőzés iránt már most nemcsak Temesvárott, hanem a szomszéd városokban is nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A temesvári sportkerület új elnöke. A temesvári sportkerület elnöki tisztisége Vlad Viktor lemondásával üresedésben van. A fennálló szabályok értelmében az új elnököt a bukaresti központ nevezi ki. Vlad Viktor jelenleg Bukarestben tartózkodik és a temesvári sportkerület új elnökének személyére vonatkozólag tesz javaslatot a központnak. Egyes verziók szerint Grădinaru Emil városi kulturtanácsnokot nevezik ki a temesvári sportkerület új elnökévé.

Nemzetközi tenniszverseny. A montecarlói nemzetközi tenniszverseny során tegnap zajlott le nagy érdeklődés mellett a férfi páros döntője Kehring—Kleinschrott, valamint Hillyard-pár között. A mérkőzést 1:6, 6:2, 6:5 és 7:3 arányban a Hillyard-pár nyerte meg és így Kehring Bélának a második helyezéssel kellett beélnie.

„OLLA” GUM...?
„OLLA”
legjobb és utánozhatatlan márka

Hirdetmény.

A Leszámitolóbank R.-T. igazgatósa a közli az érdekeltekkel, hogy az intézetnél betétkönyvecskére elhelyezett mindazon összegek után, amelyeket 8% on felül kamatozt t, folyó év április hó 1-től kezdődőleg a kamatlábát

1% (egy százalékkal)

leszállítja.

Timișoara, 1928 március 6-án.

A Leszámitolóbank R.-T. igazgatósága.

Apró hirdetések

Előfizetőink abban a kedvezményben részesülnek, hogy az utolsó előfizetési nyugta felmutatása ellenében havonként egyszer díjmentesen közölhetnek egy tíz szög terjedő apróhirdetést.

Egy szó ára három lei, vastag betűvel öt lei. Legkisebb apróhirdetés három lei, álláskeresőknek tíz szög husz lei.

A hirdetési díj minden egyes esetben előre fizetendő.

Allást keres

Nyugdíjas tisztviselő, ki magyar, német, román nyelvet írásban és szóban bírja, bármilyen állást keres. Cimeket a kiadóba kérek „Nyugdíjas” jelígyére.

Iroda takarítást (délután vagy esti órákra) és harisnya javítást vállalok. Fröbl-utcai Városi tejszarnok. (631)

Lakás

2-3 szobás lakás kiadó. Cim: Rónac, Capdebo-utca 13. (630)

Elegánsan bútorozott szobát keresek március 15-ére lehetőleg a Belvárosban. Cimeket „Jól fizetek” jelígyére a kiadóba kérek. (674/B)

Modern 4 szobás lakást keresek bármely városrészben május elsejére. Cimeket kérem a kiadóban „Május 1” jelígyére leadni. (675 B)

Csinosan bútorozott különbejárta szoba március elsejére kiadó. Cimeket kérek a kiadóba leadni. (521a)

2 szoba-konyhát keresek március elsejére. Ajánlatok „2000” jelígyére a kiadóba kérek. (549)

Motorkerékpár

javitások, bármily gyártmány, jótállás mellett

Katzkynál

Mercy-utca 10.

Adás-vétel

Sport gyermek-kocsi, fehér alig használt, jutányosan eladó. Csarnics, Erzsébetváros, Lehel-u. 2. (640)

Házhelyek havi 400 leies részletfizetésre kaphatók. Erzsébetváros, Josika-utca 4, jobbra. Délután 2-3 óra között. (288)

Ujkiadón kisebb családi ház 100.000 leiert eladó. 60.000 leiert átvehető. Cim a kiadóban. (628)

Keveset használt Jindrich-daráló motorral együtt eladó. Cim a kiadóban. (629)

Egy hálószoba jó karban jutányosan eladó. Timisoara-Gyárvaros, Str. Gloriei (Arok-u) 6. sz.

Különböző hálószobák, modern ebédők olcsón kaphatók Dorn műasztalnál, Erzsébetv., Hattyu-utca 17. (130)

Különböző

Szerényigényű fiatal leányt idősebb hölgy lakótársnőnek keres. Demeter Pálné, Rózsa-utca 7. (641)

Kérje

mindenütt a

Déli Hírlapot

Hercegnő és cigány szerelme

28

Az öreg Rigónak alkalmatlan volt a sok idegen.

— Jó emberek, — szólalt rájuk — menjetek szépen haza. Ne haragudjatok, de ma szeretnék egyedül maradni. Gyertek majd máskor és akkor megint szívesen látlak benneteket.

A fiatal legények és leányok némán néztek a jövevényekre. Igen megbámulták Rigó Jancsit, de még inkább a hercegnőt. Aztán mindenik kihörpintette a borát és szépen eselenesen indultak kifelé.

Azonban Klára rájuk szólt:

— Ne haragudjatok, jó emberek, hogy megzavarjuk a mulatságot. De meg fogjátok érteni, hogy ma egyedül akarunk maradni az öregekkel, hogy kibeszélhessük magunkat. Azonban fogjátok ezt tőlem kárpótlásul.

Ezzel belenyúlt táskájába, kivett abból egy marék aranyat és azt a fiatalok közé szórta.

Azok sietve kapkodták fel a pénzt és aztán távoztak a csárdából.

Mikor végre egyedül voltak, Klára kipakkolta a sok ajándékot, melyet Szegedről hozott.

Az öreg Rigó gyönyörű tajtekpiptát kapott ezüst kupakkal, meggyfaszárral és egy doboz legfinomabb pipadohánnyal. Az öreg Rigóné kapott egy esomó kötényt, azonfelül pedig ruhára való szövetet. A két gyermek részére játékot és új ruhákat hozott Klára.

— Hol vannak a gyerekek? — kérdezte Klára.

— Isten tudja, hogy hol csavarognak azok egész nap, — felelte az öreg cigányasszony — reggel, amint felkelnek, elmennek és csak a sötét este veti őket haza.

Ebben a pillanatban új jövevény lépett a csárdába. Sári volt, a fiatal cigányasszony, akit Klára már ismert.

— Hát megjöttetek, — kiáltotta vidáman — az valóban szép tőletek, igazán jól tettétek, hogy eljöttetek. Nem is szabad büszkének lenni és rá se nézni a szegény emberre.

Klárahoz sietett, kezét csókolta neki, aztán a fülébe sugta halkán:

— Az ügyvédtől megkaptam a pénzt. Nagyon szépen köszönöm.

Aztán átvette azokat az ajándékokat, melyeket az ő számára hozott Klára. Különösen egy nagy vörös selyemkendő nyerte meg magas tetzését.

A fiatalasszony azután vállalkozott rá, hogy hamarosan előkeríti a gyermekeket. Amíg Rigó Jancsi és Klára az öregekkel beszélgettek, Sári addig kint kereste a rajkókat és egy negyed óra múlva elő is került velük.

— Itt vannak az aranyosok, — mondotta — kint voltak a disznóol-

ban. Ott játszottak, aztán elnyomták őket az álom és arra sem ébredtek fel, amikor a hintó megjött.

A két gyermek valóban csinos volt, úgy a fiú, mint a leány. Azonban ugyanolyan piszkosok voltak, mint a moeskosok voltak.

A gyermekeknek a szeme felragyogott, amikor meglátták a játékbabákat. Különösen a leánynak voltak azok tetszésére.

Kijelentette, hogy a babák az ő gyermekei.

Klára a két gyermeknek cukorkát és csokoládét adott, melyet azok menten behabzsoltak. Aztán megfogta a kezüket, kiment velük a kútra, feltúrta selyemruhájának az ujját és előbb a leányt, aztán a fiút alaposan megmosdatta.

A két kölyöknek valami szokatlan dolog volt ez a mosdatás és úgy ordítottak közben, mintha nyuzták volna őket. Többször meg is akartak futamodni, azonban Klára mindannyiszor cukorkával csalogatta őket vissza.

— Meglássátok, — mondotta neki — hogy micsoda gyönyörű ruhákat fogtok kapni, ha tiszták lesztek.

Aztán csakugyan rájuk adta az új ruhákat. Még harisnyát és cipőt is kapott minden gyerek. Úgy néztek ki, hogy öröm volt rájuk nézni.

A gyerekek vígan ugrándoztak az új ruhában, aztán egyszerre csak el-tűntek.

— Játszani mentek, — mondta Sári, az anyjuk.

Vagy félóra múlva újra előkerültek, de akkor már rettenetesen néztek ki. Az új ruhákon egy esomó szakadás díszlett, azonkívül tele voltak porral és sárral.

— Hol moesköltötök így be magatokat? — kérdezte Klára.

— Rablót és zsandárt játszottunk, — válaszolta a fiú — Kati volt a rabló, én voltam a zsandár. Aztán megfogtam és behajítottam a pocsolyába. De nem hagyta magát és engem is magával rántott. Ott hempergettünk a pocsolyában. Olyan szép játék volt.

Az öreg Rigó, a vén Rigóné és Sári nevettek. Klára ellenben kétségbe volt esve.

Rigó Jancsi a kezével legyintett.

— Ezekre hiába adsz rendes ruhát és hasztalan próbálkozol, hogy a tisztaságra szoktassad őket.

Klára belátta ezt és lemondott arról a szándékáról, hogy a két gyermeket elviszi és valamely nevelőintézetben helyezi el. Tisztában volt vele, hogy ezek a vad gyermekek minden tanítót a kétségbeesésbe kergetnének és mégsem fogna rajtuk semmiféle lecke.

(Folyt. köv.)

Árverési hirdetemény

A vb. Szerb Takarékpénztár Részvénytársaság Timisoara csődválasztmányának határozata értelmében a csődtömeghez tartozó ingóságok zárt ajánlatok útján eladatnak. Eladásra kerülnek a leltár 13-21, 23-117, 127-156 szám alatt felvett ingóságok és pedig: irodabutor, villamoslámpák, írógépek, telefonkészülékek, szőnyegek, irodai felszerelések, egy darab Alfa Romeo Tms. 492. számú autó, a motor száma 069406, különböző autó-cikkek stb.

Az egyes tételek külön-külön kerülnek árverésre és így az ajánlatok bármely tételre megtehető. Írásbeli ajánlatok legkésőbb 1928 március 10-éig nyújtandók be Rosenthal Mór dr. ügyvéd csődválasztmányi elnök kezéhez (Timisoara I, Boulevardul Regina Maria 5.)

Az ajánlatokkal együtt tíz százalék bántópenz helyezendő letétbe. A beérkezett ajánlatok fölött a csődválasztmány 1928 március tizedikén délután öt órakor határoz.

A csődválasztmány nincs kötve egyetlen beérkezett ajánlathoz sem, szabadon választhat ezek között, el is utasíthatja valamennyit indokolás nélkül és a reflektánsok között szóbeli árverést tarthat.

A benyújtott ajánlatok azok elutasításáig kötelezik az ajánlattevőket.

A vételáron kívül a vevőt terhelik a vételi illetek is.

A vevő köteles a vételárat készpénzben azonnal megfizetni és a megvásárolt ingóságokat hét napon belül elszállítani.

Kockázatot az ingóságok elszállításáig a vevő viseli.

A csődválasztmány nem vállal semmi kezességet a csődleltárban felvett ingóságoknak sem mennyiségéért sem minőségéért.

A csődleltár megtekinthető alulírott csődtömeggondnok irodájában (Timisoara I, Strada Palanca No. 2.) délelőtt 10-12 és délután 5-6 óráig. Az ingóságok a vb. cég helyiségeiben (Strada Gheorghe Lazar) délután 3-5 között kerülnek árverésre.

Timisoara, 1928 febr. 23. 564

Dr. Cornel N. Lazar
ügyvéd, csődtömeggondnok

Gyermek-kocsik

1928. modell megérkeztek.

Mindenféle árban kaphatók

SCHWARCZ GYULA

gyermek-kocsi különlegességi áruház

Temesvár-Belv., Mercy-u. 2

540

Déli Hirlap

1928 MÁRCIUS 10

LEGUJABB

IV. ÉVF. 57. SZÁM

Lehetetlen a béke

az optánsperben, mondotta Apponyi, Titulescu a békülékenység szellemét hangoztatta, de nem hajlandó engedni

Genf, március 8.

A Népszövetség szerdai zárt ülésén többek között C s e n g L o eljárásának jogosságáról is szó volt. Erről azonban csak rövid és szűkszavú kommunikét adtak ki. Diplomataik véleménye szerint a kommuniké sorai közül azt lehetett kiolvasni, hogy az eljárás jogalapja hiányos volt. Cseng-Lo azzal mentegőzik, hogy a kérdést előbb a tanács egyes tagjaival megtárgyalta. Chamberlain magyarázatképpen kiemelte, hogy Cseng-Lo kétségtelenül nehéz helyzetben volt, azonban

a tanácsnak mégis szabatosan kell megállapítani azt, hogy a mindenkori elnökök az egyes ülésszakok között minő jogok illetik meg.

Scialoja szükségesnek tartja a kérdés beható megvizsgálását. Briand szintén elismeri, hogy bizonyos hiányok vannak, amelyek pótlandók. A tanács végül úgy határozott, hogy az egyik legközelebbi ülésén szóvá teszik a tanácsi eljárás és az elnök hatáskörének kérdését.

A csütörtök reggeli londoni lapok részletesen kommentálják a népszövetségi tanács szerdai ülését. Megállapítják, hogy a Magyarország elleni akció összeomlott. A Times azt írja, hogy ezek után legelőbb hosszasan népszövetségi nyomozásról lehet szó. Katonai vizsgálat azonban semmiesetre sem következhetik. A Daily Telegraph szerint

Franciaországra és a kisántántra bizonyára kellemetlenül hat az új eljárási mód, amelyet a tanács megállapított, mert ezt a maguk részéről úgy fogják tekinteni, mint a hatalmaknak a lefegyverezett államokkal szemben való gyengülését.

A Daily Chronicle azt írja, hogy Magyarország a szerdai tanácsülésen diadalt aratott. A lap szerint szerdán volt a tanácsülésen a legdrámaibb összecsapás, amelyet a Népszövetség valaha látott. Azután részletezi a Titulescu és Tanczos, majd a Tanczos s Briand közötti vitát, végül megállapítja, hogy az olasz delegátus javaslata felette kinos helyzetből mentette ki az egész társaságot. A Daily Mail a genfi eseményekkel kapcsolatosan közli, hogy a kisántánt külügyminiszterei egymás között folytatott tanácskozásokról kiadott kommunikéje közli, hogy egymás között teljesen megegyezik a felfogá-

suk. A lap szerint azonban a kommuniké eltököl olyan helyzetet, amely rövidesen a kisántánt felbomlásához vezethet. Titulescu római utja óta ugyanis

Magyarország és Románia között bizonyos közeledés észlelhető és ha az optánskérdést kielégítően megoldják, Románia csatlakoznék Olaszországhoz és Magyarországhoz.

Mussolini ugyanis azzal a tervvel foglalkozik, hogy ezt az új blokkot Csehszlovákia, Jugoszlávia és Ausztria blokkjának ellensúlyozására akarja létrehozni. Ugyanezek a barátságosabb szimptomok voltak tapasztalhatók Titulescunak a szentgotthardi ügyben tanúsított magatartásában is, melyet végül ő maga is jelentéktelenné minősített.

A Párisban megjelenő Volante szerint Briand szándéka a szentgotthardi ügyben Scialoja, Chamberlain és Stresemann magatartásán hiúsult meg. Az összes angol lapok megállapítják, hogy Tanczos Gábor tábornok igen hatásosan képviselte a szuverenitását őrző érzékeny magyar álláspontot. Pertinax az Echo de Parisban élesen támadja Briand szerdai viselkedését, aki szerinte

olcsó demagóg eszközökkel dolgozott, hogy a francia közvélemény szemébe port hintsen és a tanácsban szenvedett vereségét így leplezze.

Csütörtökön délelőtt fél tízkor kezdte meg a Népszövetség tanácsa az op-

tánsper tárgyalását. A terem zsúfolásig megtelt, mert mindenki kíváncsi volt Apponyi Albert gróf beszédére, akinek az összettel mondott beszéde is nagy feltűnést keltett. Chamberlain mint az ügy előadója azt a kérést intézi a tanács elnökéhez, szólítsa fel az érdekelt feleket nyilatkozattételre, hogy ebben az ügyben a Népszövetség szeptemberi ülészaka óta milyen lépéseket tettek. Az elnök felszólítására Titulescu román külügyminiszter a következőket mondotta:

— Egyetlen mondatban válaszolhatok. A román kormány, mint már szerencsém volt közölni, teljesen elfogadja a bizottság jelentését

Apponyi Albert magyar delegátus hangsúlyozza, hogy a felhívás, melyet a tanács szeptemberben intézett a felekhez, csak ajánlat és annak elfogadása nem járhat kényszerítő jogi következményekkel.

A magyar kormány megpróbálta Romániával a gyakorlati megegyezést és ezt a lépést a Népszövetség is helyeselte, azonban a román kormány az ajánlatra csupán két héttel azelőtt adta meg a választ.

A román válasz szerint a tárgyalás előfeltétele az volna, hogy a magyar kormány adja fel a jogi álláspontot és járuljon hozzá a hármass bizottság jogelvéhez. Apponyi azután rátér a román kormány ajánlatának pénzügyi oldalára és azt részletesen ismerteti. A bíróságon kívüli megegyezésnek feltétele, hogy a két fél fenntartja a maga jogi álláspontját. A másik fel-

tétel, hogy a felek ajánlatai egymással arányban legyenek. Jelenleg az arány hiányzik. Titulescu ajánlata legfeljebb négy százalékát képviseli a kérdéses értéknek. Pénzügyi alapon az egyezés így lehetetlen. Kifejti, hogy az ex gratia kifejezés a román jegyzékben kétszer fordul elő. Ezzel nem alapozza meg az ajánlatot, hanem annak alamizsnajelleget ad. Az ajánlat végül ultimatumszerű, mert Románia kijelenti, hogy nem hajlandó többé tárgyalni, ha azt nem fogadják el. Ezzel szemben a magyar ajánlat a megegyezésre minden ajtót nyitva hagy.

Ezek szerint ugylátszik, hogy a békés megegyezés lehetősége kimerült és ezért visszazárter eredeti álláspontjára. Kéri a tanácsot, hogy az egyezségokmány értelmében nevezzen ki pótbírói az optánsper tárgyalására.

Egyben fenntartja régi ajánlatát, hogy bocsássák a hágai döntőbírók elé a kérdést, vajjon a vegyes döntőbírók az illetékességi kérdésben követett-e el hatásköri túllépést.

Apponyi beszédére Titulescu azt válaszolta, hogy a hosszas tárgyalások révén a probléma leegyszerűsödött. Most már csak az tisztázandó, hogy Romániának joga volt-e a földreformhoz és tehet-e Románia a földreformok során kivételt?

A magyarok az optások javára privilegizált helyzetet kívánnak, ami beleütközik a békeszerződésbe. Az agrárreform megállapításakor a ki-sajátítási összeget teljes arányértékben állapították meg. Sajnos időközben azonban bekövetkezett a lei ársesése.

Kijelenti, hogy a békülékenység szelleme vezette, amikor a megegyezést kereste, amely Magyarországra nézve is előnyös és a sokat szenvedett Romániát nem döntené anyagi romlásba. Ragaszkodik, hogy Magyarország fogadja el a hármass bizottság jelentését. A reparáció teljes összegét hat milliárd aranymárkában állapították meg Magyarország és Ausztria terhére és Románia javára. Apponyi azonban ennél

többet kíván Romániától az optások részére. Példátlan lenne a világtörténelemben, hogy a győző nemzet passzív mérleggel zárja le a győzelmét.

Pedig ez lenne a következmény, ha a magyar felfogás érvényesülne. Délben egy óraker azután felfüggesztették az ülést.

Tőzsdei árfolyamok

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második áruban a harmadik bankjegyet középkurzuson.

Zürichben a lei 3'19'5 Párisban 15'65

Temesvári magánárfolyamok 1928 március 9-én reggel.

Angol font: 796'50-792'50-793, dollár: 161'50-162'10-175, dinár: 2'85 külföldi, 2'80 belföldi, 280 effect, hollandi forint: 65'20 65'30-65'30, francia frank: 6'38-6'40-6'40, olasz lira: 8'57-8'59-8'60, cseh korona: 4'80'5 4'81-4'70, német márka: 38'70-38'75-38'80, osztrák schilling: 22'80-22'85-22'90, magyar pengő: 28'35-28'40-28'50, svájci frank: 31'20-31'25-31'40.

Terményárak:

(Dengi és Kleimann gabonabizományos cég árai.)

Buza 870, rozs 750, takarmányárpa 680, sörárpa 750, tengeri 615, tengeri április és májusra 640, zab 600, bab 920, burgonya 320, korpá 575, lóhere 31-lei. Irányzat lanyha.

Rikkancsok

magas jutalék mellett
felvétetnek
a Déli Hirlapnál